

Marti eta Arana-Goiri

Euskaldunon Egunkaria, 1995-05-23: 2.

Jose Marti iraultzaile kubatarra hil zela ehun urte bete dira; Espainiaren aurkako askatasun borrokan ari zela zauritu zuten larriki Boca de Dos Rios-ko batailan 1895.go maiatzaren 19an, eta astebete gero lurperatu zuten Santiagon. Espainiako kolonialismoaren azken ahokadak ziren eta hara non akabatzen duten Kubako gizonik baliotsuena! Espainian gorroto bizia zioten, baina berak maite zuen Kuban asko maite zuten. Eta ez Kuban bakarrik; Europan ere; gure herrian ere garai hartan adi zeuden Sabino Arana-Goiriren jarraitzaileek. Honi 1902an, berriz espetxea kostako zaion kablegrama bidaltzea baino zazpi urte lehenago ere badaki garai honetan Kuba eta Filipinasen aurkako borroka erakusten duela argien askatasunaren jokoak Euskal Herrian. Hala idazten du berak sortutako "Bizkaitarra" aldizkarian, Martiren heriotza inguru honetan, 1895.go ekainak 30, "Zurumuruak" izenburu duen argigarri bat, esaten entzun zuela nola bizkaitar gazte talde bat zebilen ehun bat gazte bereganatu nahian Kubara joan eta separatisten aldeko armadan lerrokatzeko. Aipatzen du, espresuki, aurretik Martirekin harremanak izan zituztela. Eta amaitzen du esanez: "Geuk, gure aldetik, ezin dugu onartu erabaki hori, dakigulako euskeriano abertzaleak hemen bertan behar direla gure Aberria berriztatuta eta zoriontsu ikusi arte".